C/2024/6300

22.10.2024.

KOMUNIKACIJA KOMISIJE

o ažuriranju višegodišnjeg provedbenog plana za uspostavu europskog okružja jedinstvenog pomorskog sučelja za 2024.

(C/2024/6300)

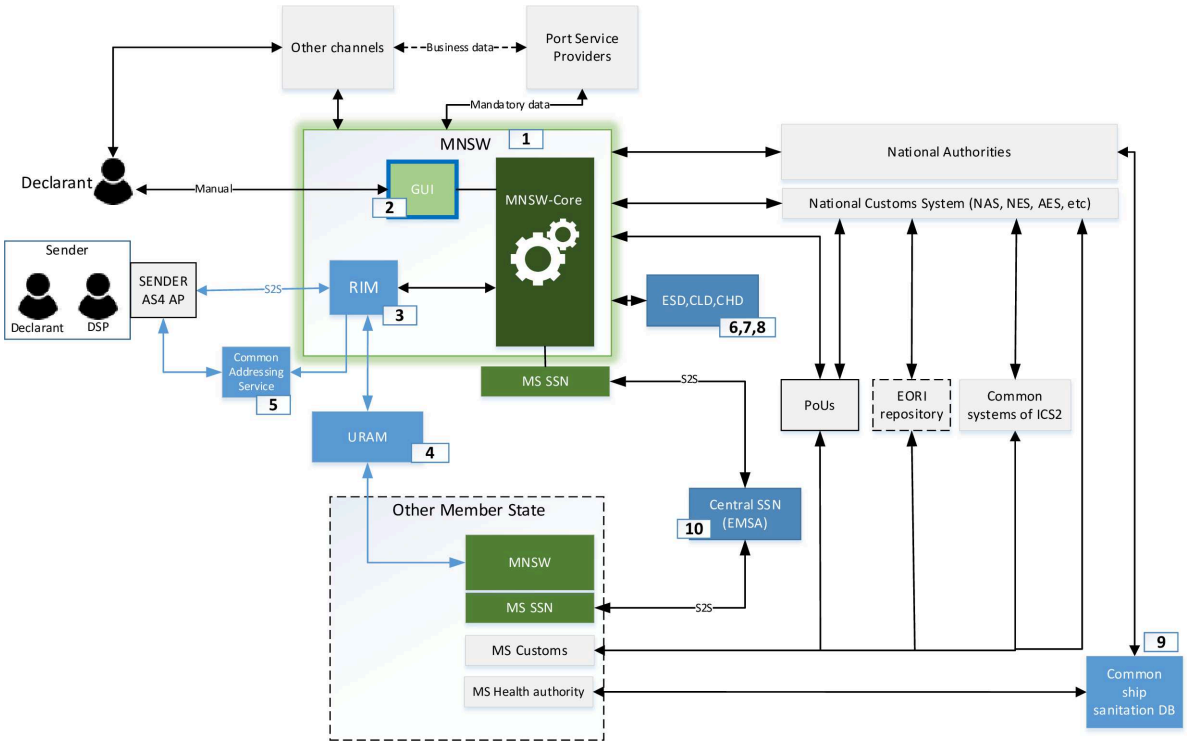
1. Kontekst

Uredba o europskom okružju jedinstvenog pomorskog sučelja (Uredba o EMSWe-u) ([1]) temelji se na postojećoj mreži jedinstvenih nacionalnih pomorskih sučelja (MNSW) i uspostavlja zajedničko, interoperabilno okružje za dostavu informacija kopnu pri pristajanju broda u luci. Uredbom se Komisija ovlašćuje za utvrđivanje standardiziranog skupa podataka koji obuhvaća sve obveze prijave te izradu i održavanje zajedničkih grafičkih sučelja i usluga u okviru jedinstvenih nacionalnih pomorskih sučelja. Uredba će se primjenjivati od 15. kolovoza 2025. Taj višegodišnji provedbeni plan ažurira se svake godine u skladu s člankom 19. Uredbe o EMSWe-u nakon odgovarajućih savjetovanja s nacionalnim stručnjacima. Komisija je prvu verziju tog dokumenta donijela 2021 ([2])., a zatim ga ažurirala 2023 ([3]).

2. IT struktura EMSWe-a

EMSWe je decentralizirano okružje koje se temelji na mreži jedinstvenih nacionalnih pomorskih sučelja (MNSW). Svaki od tih MNSW-ova sadržava: i. modul usklađenog sučelja za prijave (RIM) za komunikaciju između sustava i ii. grafičko korisničko sučelje (GUI) za komunikaciju između korisnika i sustava za dostavu obveznih informacija. Okružje se dopunjuje zajedničkim uslugama kao što su: i. sustav za upravljanje pristupom i registrom korisnika EMSWe-a (URAM), ii. zajedničke baze podataka i iii. zajednička usluga adresiranja (CAS).

Jedinstveno nacionalno pomorsko sučelje u okviru opće strukture EMSWe-a

Na gornjoj shemi prikazana je opća struktura EMSWe-a iz perspektive države članice, uključujući interakciju MNSW-a s deklarantima, pružateljima podatkovnih usluga i sustavima nacionalnih tijela.

([1]) SL L 198, 25.7.2019., str. 64.
([2]) SL C 299, 27.7.2021., str. 3.
([3]) SL C, C/2023/100, 6.10.2023.

Popis komponenata sa shematskog prikaza:

Komponenta	Opis	Članci
1.	MNSW	Članak 2. stavak 3.
2.	GUI	Članak 2. stavak 9., članak 6. stavak 4.
3.	RIM	Članak 2. stavak 4., članak 6. stavak 1.
4.	URAM	Članak 12. stavci 1., 2. i 3.
5.	CAS	Članak 2. stavak 10.
6.	Baza podataka o brodovima EMSWe-a (ESD)	Članak 14.
7.	Zajednička baza podataka o lokacijama	Članak 15.
8.	Zajednička baza podataka Hazmat	Članak 16.
9.	Zajednička baza sanitarnih podataka broda	Članak 17.
10.	Sustav SafeSeaNet (nacionalni i središnji sustav SSN)	Članak 8. stavak 4.

3. **Donošenje sekundarnog zakonodavstva**

Komisija je dosad donijela sljedeće sekundarne akte:

— Delegiranu uredbu (EU) 2023/205 ([4]) o utvrđivanju skupa podataka EMSWe-a,

— Provedbenu uredbu (EU) 2023/204 ([5]), koja sadržava prvi skup specifikacija i pravila za usklađene elemente MNSW-a i za tri zajedničke baze podataka u okviru EMSWe-a ([6]),

— Provedbenu uredbu (EU) 2023/2790 ([7]) o utvrđivanju specifikacija RIM-a i sustava URAM.

Ta tri sekundarna akta trebala su biti donesena do 15. kolovoza 2021. Međutim, taj se rok pokazao preambicioznim zbog više čimbenika kao što su pandemija bolesti COVID-19 i veća tehnička složenost zbog koje je bilo potrebno opsežno savjetovanje sa stručnjacima iz država članica. Stoga je posljednji akt donesen 14. prosinca 2023. Međutim, kako bi se ubrzala provedba Uredbe o EMSWe-u, Komisija je, uz pomoć Europske agencije za pomorsku sigurnost (EMSA) i u bliskoj suradnji s državama članicama i industrijom, počela pripremati glavne zajedničke komponente (RIM i URAM) i Vodič za provedbu poruka (MIG) prije donošenja prethodno navedenog sekundarnog zakonodavstva (za pojedinosti vidjeti poglavlje 5.).

Drugi sekundarni akti planirani su kako slijedi:

— ažuriranje skupa podataka EMSWe-a ([8]) (planirano za 2024.),

— utvrđivanje specifikacija za CAS (planirano za 2025.),

— utvrđivanje specifikacija za zajedničku bazu podataka sanitarnih podataka brodova (planirano za 2025.),

([4]) SL L 33, 3.2.2023., str. 24.
([5]) SL L 33, 3.2.2023., str. 1.
([6]) Europska agencija za pomorsku sigurnost (EMSA) izrađuje predloške proračunskih tablica iz Priloga I. Provedbenoj uredbi (EU) 2023/204 i okvirno će biti dostupne do trećeg tromjesečja 2024.
([7]) SL L, 2023/2790, 18.12.2023.
([8]) Komisija uz tehničku pomoć EMSA-e redovito ažurira skup podataka EMSWe-a u skladu s člankom 3. stavkom 3.

— sastavljanje popisa relevantnih informacija koje treba ponovno upotrijebiti i staviti na raspolaganje za sljedeće pristajanje u luku (još nije odlučeno) ([9]).

4. **Strategija uključivanja dionika**

Kako bi se osiguralo transparentno i pravodobno savjetovanje sa stručnjacima iz država članica i poslovnom zajednicom, Komisija je 2023. osnovala Koordinacijsku skupinu za jedinstveno europsko pomorsko sučelje (ECG). Članovi Koordinacijske skupine za jedinstveno europsko pomorsko sučelje su nacionalni koordinatori za okružje jedinstvenog europskog pomorskog sučelja kako je utvrđeno u članku 18. Uredbe o EMSWe-u. Glavna industrijska udruženja također su pozvana da sudjeluju u skupini kao promatrači. Ta se stručna skupina redovito sastaje i omogućuje Komisiji da prati razvoj događaja i raspravlja o napretku. Ona je ujedno i forum za razmjenu najbolje prakse u državama članicama.

Budući da Uredba o EMSWe-u obuhvaća nekoliko carinskih formalnosti u okviru prijave dolaska i odlaska, Komisija se često savjetuje i s stručnim skupinama za carinu kao što su Koordinacijska skupina za elektroničku carinu i/ili Poslovna skupina za carinu (kojima upravlja GU TAXUD). Komisija se s tim stručnim skupinama savjetuje na zajedničkim sastancima.

Kako bi se osigurala kontinuirana povezanost i interoperabilnost EMSWe-a i sustava Unije za razmjenu pomorskih informacija (SafeSeaNet), Komisija surađuje i s Upravljačkom skupinom na visokoj razini za upravljanje digitalnim pomorskim sustavom i uslugama (HLSG), koja je nadležna za svaku promjenu sustava SafeSeaNet.

5. **Raspored razvoja i ispitivanja zajedničkih komponenata i usluga**

Modul sučelja za prijave (RIM)

Verzija 1.0 objavljena je u kolovozu 2022., a ažurirana verzija 3.0 RIM-a u prosincu 2023. Ažurirana verzija 3.0 sadržava dodatne funkcije i osigurava usklađenost sa specifikacijama RIM-a iz Provedbene uredbe (EU) 2023/2790. Državama članicama stavljena je na raspolaganje sva dokumentacija potrebna za integraciju u njihov MNSW. Države članice trebale bi, uz potporu Komisije, prvo provesti ispitivanja sukladnosti kako bi provjerile je li RIM pravilno integriran u MNSW. Zatim bi trebale provesti ispitivanja i osigurati potrebnu integraciju s drugim relevantnim tijelima. Na kraju bi zajedno s dionicima iz industrije trebale ispitati veze i procese cijelog svojeg MNSW-a.

Kako bi dopunila funkcioniranje RIM-a, EMSA je u bliskoj suradnji s Komisijom, brodarskom industrijom i državama članicama u prosincu 2023. razvila MIG i stavila ga na raspolaganje državama članicama. U MIG-u se opisuju poruke (formalnosti i odgovori) koje pošiljatelji i MNSW-ovi trebaju razmjenjivati putem RIM-a, kako je propisano člankom 2. Provedbene uredbe (EU) 2023/2790. EMSA je otad dodatno poboljšala MIG i razvija tehnički prikaz formalnosti i odgovora MIG-a (datoteke s definicijom sheme XML – XSD). Očekuje se da će Komisija u suradnji s EMSA-om objaviti i MIG sa specifikacijama tehničkih poruka za upotrebu u industriji krajem trećeg tromjesečja 2024. te ga redovito održavati.

Sustav za upravljanje pristupom i registrom korisnika EMSWe-a (URAM)

Komisija je zajedno s RIM-om u prosincu 2023. uspostavila i stavila na raspolaganje zajednički sustav za upravljanje pristupom i registrom korisnika (URAM) kako bi se olakšala autentikacija pošiljatelja (deklaranata i pružatelja podatkovnih usluga) koji se povezuju s RIM-om države članice. Središnje usluge URAM-a stavljene su na raspolaganje u okruženju za ispitivanje sukladnosti kako bi države članice mogle testirati integraciju veza i interakcija između njihovih RIM-ova i URAM-ovih usluga. Države članice upravljat će autentikacijom u svojem GUI-ju u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 910/2014 o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu (Uredba eIDAS) ([10]).

([9]) EMSA će provesti studiju izvedivosti kako bi utvrdila podatkovne elemente za moguću ponovnu uporabu, uzimajući u obzir sva ograničenja i uvjete nametnute temeljnim zakonodavstvom i pravilima o zaštiti osobnih i poslovno osjetljivih podataka. Nakon što se utvrdi koji su to podaci, možda će biti potrebno nadograditi sustav SafeSeaNet, njegove mehanizme i sučelja za razmjenu podataka (uključujući potrebne sigurnosne mjere i dokumentaciju) kako bi se omogućila šira ponovna uporaba i razmjena podataka među MNSW-ovima.

([10]) SL L 257, 28.8.2014., str. 73.

Zajednička usluga adresiranja (CAS)

Donošenje specifikacija za CAS koje se zahtijevaju člankom 13. stavkom 2. Uredbe o EMSWe-u predviđeno je do kraja 2024. Očekuje se da će razvoj te usluge započeti nakon što se u potpunosti provede RIM.

Baze podataka

EMSA trenutačno prema planu razvija bazu podataka o brodovima EMSWe-a, zajedničku bazu podataka o lokacijama i zajedničku bazu podataka Hazmat. Dovršila je vodič za sučelja sustava (SIG), koji obuhvaća sve tri navedene baze podataka i javno je dostupan od svibnja 2024 ([11]). Očekuje se da će razvoj baza podataka biti dovršen krajem trećeg tromjesečja 2024., kad će EMSA biti spremna provesti testiranja za puštanje u rad u suradnji s državama članicama.

Kad je riječ o bazi sanitarnih podataka brodova, njezina je provedba još uvijek u fazi planiranja, a izrada relevantnih specifikacija okvirno će započeti 2025. Kad baza bude dostupna, nadležna zdravstvena tijela država članica upotrebljavat će je za međusobnu razmjenu podataka u administrativnom uredu MNSW-a.

Detaljan raspored

Zajedničke komponente i usluge	Status	Osnovni scenarij									
		2024.		2025.				2026.			
		T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
RIM											
RIM 2.0 s validacijom pošiljatelja	dovršeno										
RIM v3.0 s validacijom sintakse ([1])	dovršeno										
RIM v3.1 s poboljšanom semantičkom validacijom		X									
MIG v1.0 i sheme za poruke		X									
(*)Integracija i testiranje u državama članicama		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
URAM											
Središnji sustav za autentikaciju	dovršeno										
Središnji registar	dovršeno										
(*)Integracija s RIM-om države članice ([2])		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
CAS											
Uspostava središnjih čvorova			X	X							
(*)Integracija i ispitivanje u državama članicama				X	X	X	X	X	X	X	X
Baza podataka o brodovima EMSWe-a (ESD)											
Referentni skup podataka i SIG	dovršeno										
Razvoj središnje baze podataka		X									
(*)Integracija sa sustavima država članica		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

([11]) http://emswe-db-sig.emsa.europa.eu/.

Zajedničke komponente i usluge	Status	Osnovni scenarij									
		2024.		2025.				2026.			
		T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
Ispitivanja za puštanje u rad			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zajednička baza podataka o lokacijama											
Referentni skup podataka i SIG	dovršeno										
Razvoj središnje baze podataka		X									
(*)Integracija sa sustavima država članica		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ispitivanja za puštanje u rad			X	X	X	X	X	X	X	X	X
Zajednička baza podataka Hazmat											
Referentni skup podataka i SIG	dovršeno										
Razvoj središnje baze podataka		X									
(*)Integracija sa sustavima država članica		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ispitivanja za puštanje u rad			X	X	X	X	X	X	X	X	X

(*) Aktivnosti integracije i ispitivanja sukladnosti zajedničkih komponenti i središnjih usluga ovise o dostupnosti i nacionalnom planiranju svake države članice.
([1]) RIM razvijen u skladu sa specifikacijama o RIM-u.
([2]) Središnje usluge URAM-a bit će dostupne za ispitivanje prihvatljivosti tijekom integracije s RIM-om država članica. Nakon što se provede ispitivanje, usluge URAM-a bit će dostupne u produkcijskom okruženju.

6. **Primjena Uredbe**

Komisija je nastavila rad u skladu s ažuriranjem višegodišnjeg provedbenog plana za 2023. ([12]), posebno u tri područja: i. donošenju specifikacija RIM-a i URAM-a; ii. objavljivanju verzije RIM-a 3.0; i iii. dostupnosti usluga URAM-a kako bi se omogućio početak provedbe na nacionalnoj razini

Kad je riječ o Komisiji, ispitivanje zajedničkih komponenti i središnjih usluga (ne uključujući zasad zajedničku bazu sanitarnih podataka brodova i CAS) sa sustavima država članica dostupno je **od druge polovine 2024.** i provodit će se u skladu s dostupnošću i spremnošću država članica.

Kad je riječ **o državama članicama**, iako su **neke** države članice **postupno započele** s provedbenim aktivnostima za koje su odgovorne, druge napreduju sporije nego što je prvotno planirano, uzimajući u obzir i prethodno opisana kašnjenja. Očekuje se da se provedba neće odvijati istovremeno u svim državama članicama i da će se okvirno odvijati tijekom razdoblja od najviše 18 mjeseci od datuma početka primjene iz Uredbe o EMSWe-u 15. kolovoza 2025. Komisija će nastaviti pratiti provedbu Uredbe pomoću anketa i bliske suradnje s nacionalnim koordinatorima. Komisija će podupirati države članice u tehničkom i poslovnom smislu kako bi se osiguralo da se zajedničke komponente i središnje usluge u svim MNSW-ovima pravilno i brzo integriraju i ispituju.

([12]) SL C, C/2023/100, 6.10.2023.